

Aan: Gemeenteraad Nijkerk

Van: Omgevingsdienst de Vallei

Memo

Datum
14-02-2022

Pagina
1 van 4

Afschrift aan:

Onderbouwing Ontwikkelcapaciteit uit de Kaderbrief 2023

De heer Boer (SGP) heeft in de commissie vergadering (oordeelvormend) van 10 februari 2022 gevraagd om inzicht te geven in de plannen die OddV heeft voor de gevraagde ontwikkelcapaciteit. Wethouder Dijksterhuis heeft afgesproken een nadere onderbouwing aan te leveren.

In de kaderbrief staat het volgende verwoord:

Ontwikkelcapaciteit

OddV levert met VTH op het gebied van bouwen en milieu een substantiële bijdrage aan de maatschappelijke opgave van de gemeente, te weten veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Vorig jaar bent u in de kaderbrief geïnformeerd over het programma 'Risicogericht Programmeren' met als doel het rendement van de uitvoering te vergroten. Inmiddels zijn door het bestuur van OddV keuzes gemaakt over het nieuwe risicomodel voor de prioritering van inspecties en het minimaal adequaat uitvoeringsniveau (het minimale niveau van VTH-uitvoering waarbij nog sprake is van adequate dienstverlening).

Naast de toenemende vraag naar vergunningverlening, toezicht en handhaving in onze regio als gevolg van autonome groei en regionale woningbouwopgave, de toegenomen aandacht voor milieuhandhaving als gevolg van de commissie Van Aartsen, zien we een toenemende kritische opstelling van burgers, bedrijven en stakeholders. De regeldruk neemt (nog) niet af, daarnaast groeit de maatschappelijke weerstand tegen het traditionele toezicht.

Dit betekent dat de OddV zich zal moeten doorontwikkelen door o.a. het toezichtsinstrumentarium te verbreden. Alleen dan kan OddV de toekomstige opgaven aan. VTH heeft primair tot doel om het naleefgedrag van burgers en bedrijven te bevorderen. Traditioneel doen we dit door controles uit te voeren en zo nodig bestuurs- en of strafrechtelijk te handhaven. Uitdaging is om het gedrag van burgers en bedrijven ook op een andere wijze dan door middel van het uitvoeren van controles positief te beïnvloeden. Op basis van de ervaringen uit de VTH praktijk, data-analyse en gedragsbeïnvloeding willen we een aanpak ontwikkelen om het naleefgedrag door burgers en bedrijven te verbeteren. Enerzijds door slim in te spelen op de automatische, onbewuste manier waarop burgers en bedrijven keuzes maken en anderzijds

Bijlage:

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

T 088 - 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

door advisering aan gemeenten hoe beleid gerealiseerd kan worden met minder inzet van VTH dienstverlening.

Datum
14-02-2022

Pagina
2 van 4

Het bestuur van OddV wil deze ontwikkeling mogelijk maken. OddV heeft geen ruimte in de begroting om dit te financieren. Dit wordt door de benchmark (2020) van Seinstra en partners ondersteund. Daarom stelt het bestuur voor om voor de periode 2023, 2024 en 2025 hiervoor een ontwikkelbudget van €200.000 per jaar ter beschikking te stellen.

Toelichting:

Noodzaak om de ontwikkelcapaciteit te vergroten

De volgende overwegingen spelen een rol bij de noodzaak om de ontwikkelcapaciteit te vergroten:

- Een adequate organisatie is in staat om zich te ontwikkelen, zowel als het gaat om de kennisontwikkeling van medewerkers als waar het gaat om innovatie en organisatieontwikkeling.
- De commissie Van Aartsen adviseert om de zelfstandige positie van Omgevingsdiensten te versterken door o.a. te investeren in kennisontwikkeling en kennisdeling.
- Vanuit de rijksoverheid neemt de druk toe om meer strafrecht toe te passen. Ontwikkeling/innovatie van VTH is noodzakelijk om een beter alternatief te bieden.
- Burgers en bedrijven stellen zich in toenemende mate kritisch op. Innovatie van VTH is noodzakelijk om naleef gedrag op andere wijze te bevorderen.
- Voor organisatieontwikkeling en innovatie is er in de begroting van OddV geen (structureel) budget beschikbaar.
- Gemeente Ede zal door de groei van de gemeente (schaalsprong) ook de VTH daarop moeten aanpassen;
- Indien geen keuze wordt gemaakt voor het vergroten van de ontwikkelcapaciteit zal:
 - de VTH uitvoering steeds verder af komen te staan van de hedendaagse verwachting.
 - OddV in steeds mindere mate kunnen voldoen aan verwachtingen van het rijk (IenW). De pers stelt zich hierin kritisch op, wat in toenemende mate zal leiden tot bestuurlijke vragen.

Omvang ontwikkelcapaciteit

Om een realistische omvang is van de ontwikkelcapaciteit van OddV te bepalen heeft Seinstra en partners een advies gegeven.

- Seinstra adviseert om jaarlijks een bedrag voor organisatieontwikkeling en innovatie te betrekken bij de uitwerking van de begroting.
- Seinstra adviseert dit bedrag voor organisatieontwikkeling en innovatie voorlopig indicatief vast te stellen op een structureel bedrag van € 200.000.
- Uit de benchmark van Seinstra en partners blijkt dat andere omgevingsdiensten een structureel ontwikkelbudget hebben van € 130.000 – € 825.000.

Voorstel bestuur

Het bestuur van OddV stelt voor om voor de periode 2023, 2024 en 2025 ontwikkelcapaciteit van €200.000 per jaar ter beschikking te stellen. Hierdoor is OddV in staat om 'het been bij te trekken' om vragen die OddV afkomen op te pakken. In 2024 zal een evaluatie met de effecten van het ingezette budget worden gemaakt, teneinde deze te betrekken bij de besluitvorming over de jaren na 2025.

Datum
14-02-2022

Pagina
3 van 4

Te bereiken effecten

Omgevingsdienst die is toegerust zijn op de toekomstige ontwikkelingen;

1. door gebruik te maken van gedragsinstrumenten en data analyse om het toezicht instrumentarium door te ontwikkelen, teneinde de effectiviteit te vergroten.
2. door effecten van (nieuw) beleid op een professionele wijze te implementeren in de organisatie (bijvoorbeeld omgevingswet, wkb, energie, actualisatie milieuvergunningen)

(1) Doorontwikkeling toezichtinstrumentarium

Door gedragsinzichten toe te passen in beleid, uitvoering, toezicht en communicatie kan de overheid effectiever beleid maken en haar burgers beter van dienst zijn. Of het nu gaat om bedrijven die chemicaliën gevaarlijk opslaan, horecabedrijven die voor geur- of geluidsoverlast zorgen, of bedrijfsafval dat verkeerd wordt opgeslagen, menselijk gedrag speelt meestal een belangrijke rol bij milieuovertredingen.

We zullen voor de implementatie van gedragsinstrumenten samenwerken met ODnl (gezamenlijke omgevingsdiensten) en DCMR (milieudienst Rijnmond). Zelf hebben we capaciteit nodig om op feiten gebaseerde verbetervoorstellen te doen voor gedragsinterventies om het naleefgedrag te vergroten en te vertalen dit naar de interne bedrijfsvoering.

Onze opgedane inzichten uitvoeringskennis kunnen we inzetten om gemeenten te adviseren hoe we beleid optimaal kunnen realiseren met een moderne VTH dienstverlening. Het effect hiervan zal een breder pallet aan mogelijkheden zijn om naleefgedrag te beïnvloeden waarmee we effectiever kunnen opereren i.r.t. de maatschappelijke opgave.

De methodiek om tot gedragsverandering te komen, en de bijbehorende aanpak, wordt uitgewerkt in een handreiking waarin alle fasen van het proces uitgewerkt zijn. Jaarlijks worden concrete gedragscases uitgewerkt en gemonitord. Dit komt samen in een projectenportfolio.

Naast gedragsinstrumenten willen we ook de data die we hebben inzetten om risicogericht te gaan programmeren.

(2) Implementeren aandacht projectenportfolio

Ontwikkelingen die op OddV afkomen proberen we op een adequate wijze in het werk te implementeren. Denk aan de invoering van de Omgevingswet en de Wkb. Maar ook aan het adequaat antwoord kunnen geven op uitkomsten van de commissie Van Aartsen. Feitelijk heeft OddV intern onvoldoende realisatiekracht om dit goed te doen en is behoefte aan versterking en innovatie. We moeten de opgaven op een andere manier gaan organiseren. We ervaren dat de programma's en projecten beter lopen als er voldoende capaciteit is een programma of project te trekken, faciliteren of adviseren. Dat is geen "klusje erbij", maar een volwaardige taak. Hiervoor is capaciteit nodig, die samen men met de medewerkers uit het primaire proces de programma's en projecten realiseert. De komende jaren zullen in het teken

staan van het verder implementeren van de Omgevingswet en de Wkb. Ook het risicogericht programmeren staat op de agenda.

Datum
14-02-2022

Pagina
4 van 4